

Bakü-Tiflis-Kars Kesintisiz Demiryolu Hattı Projesi

Ataalp PINARER

İpek Yolunun ticaret ve hem kültürel hem de tarihsel olarak yeniden canlandırılması için gündeme gelmiş ve şuan devam eden birçok proje bulunmaktadır. İşte bunlardan biri Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu projesidir. Demiryolu hattı Azerbaycan'ın başkenti Bakü şehrinden Gürcistan'ın Tiflis ve Ahılkelek şehirlerinden geçerek Türkiye'nin Kars şehrine ulaşacaktır.

“Demir İpek Yolu” olarak da adlandırılan Bakü-Tiflis-Kars (BTK) demiryolu projesi 2017 yılının ilkbaharında tamamlandığında Avrupa'dan Çin'e, Türkmenistan, Özbekistan ve Kazakistan üzerinden kesintisiz yük taşınması mümkün hale gelecektir.

Türkiye'nin Azerbaycan ve Türk Cumhuriyetleri ile doğrudan bağlantısını sağlayacak olan Bakü-Tiflis-Kars (BTK) Demiryolu projesi, 2007 tarihinden Gürcistan'ın başkenti Tiflis'te Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye arasında imzalanan bir çerçeve anlaşması ile başlamıştır. Projenin başlamasından on yıl sonra, BTK Demiryolu 2017 yılının ilk yarısında bitirilerek hizmete girecektir.

Proje tamamlandığında hem üç ülke arasındaki dış ticaret, yük ve yolcu taşımacılığı artacak; hem de AB'nin güvenli ve alternatif ulaşım olanaklarının oluşturulmasına dayalı TRACECA projesinin bir ayağı tamamlanmış olacaktır.

BTK Demiryolu hizmete girdiğinde, Bakü'den Kars'a kadar yol alan 826 kilometrelik mesafede ilk aşamada yılda 1 milyon yolcu ve 6 milyon 500 bin ton yük taşınması öngörülmekte ve 2034 yılında ise bu rakamların 3 milyon yolcu ve 17 milyon ton yük düzeyine çıkması beklenmektedir.

Demiryolu ulaştırması en önemli ulaştırma araçlarındandır. Çünkü demiryolu ulaştırması diğer ulaştırma alternatiflerine göre aşağıda belirtilen faydalara sahiptir:

- **Orta ve uzun mesafelerde (özellikle, denize kıyısı olmayan ülkelerde) kargo taşımacılığında yük trafiği miktarı ile oldukça güvenli bir seçenektir.**
- **Yük ve yolcu taşımacılığı yılın mevsim şartlarına, hava durumuna göre değişmez.**
- **Diğer ulaşım olanakları ile karşılaştırıldığında çevreye daha az zarar verir.**
- **Fazla kapasitesi ile ulaştırma işlemlerinde hava taşımacılığından 6 kez, karayolu taşımacılığından 3 kez daha az güç tüketimi vardır.**
- **İşlenmemiş maddeler ve yarı işlenmiş ürünlerin taşımacılığı için çok ucuzdur.**

İşte bu temel faydalar göz önüne alındığında 2017 yılında açılacak olan Bakü-Tiflis-Kars (BTK) Demiryolunun yaratacağı ekonomik imkânları daha doğru bir şekilde değerlendirebiliriz.

Bu demiryolu hattı Türkiye, Azerbaycan ve Türkistan bölgesini, başta ekonomik çıkarlar açısından olmak üzere, birleştirmeyi ve Çin'e kadar kesintisiz, güvenilir ve ucuz bir ulaştırma hattının tesisini amaçlamaktadır. İstanbul Boğazını denizaltından geçen Marmaray ve Asya ve Avrupa'yı bağlayan üçüncü asma köprü olan, üzerinde demiryolu barındıran Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile birlikte, Bakü-Tiflis-Kars Kesintisiz Demiryolu Projesi ile Avrupa'dan Çin'e demiryoluyla kesintisiz yük taşıması mümkün hale gelecek; böylece Avrupa ile Türkistan arasındaki yük taşımalarının önemli bir kesimi demiryoluna kaydırılabilecektir. Ayrıca Proje, Türkiye'nin tarihten aldığı kültürel ve tarihi mirası ile Kafkasya ve Türkistan'daki soydaş ülkelerle yakınlaşmasına katkı sağlayacaktır. Ekonomik olarak bakıldığında ise; BTK projesi Türkistan ve Kafkasya bölgesinin Dünya'ya Türkiye üzerinden açılmasını sağlayacaktır.

Gürcistan'da, Tiflis'ten Ahılkelek'e kadar Sovyetler Birliği döneminden kalma halen kullanımda olan bir demiryolu bulunmaktadır. Kars ile Ahılkelek arasında demiryolu inşası ile Türkiye, Tiflis'e oradan da Bakü'ye ve Güney Kafkasya'ya bağlanma olanağına kavuşacaktır. Böylece Türkiye'nin Sovyetler Birliği döneminden kalma, Ermenistan'dan geçen Kars-Gümrü-Ayrum-Tiflis demiryolu güzergâhına olan ihtiyacı ortadan kalkacaktır. Bakü-Tiflis-Kars Kesintisiz Demiryolu ile İran üzerinden geçen mevcut doğu-batı koridoruna alternatif bir güzergâh oluşturulacak ve böylece; Hazar üzerinden deniz taşımacılığı vasıtasıyla Türkistan'ın Türkiye üzerinden Avrupa'ya bağlanması gerçekleştirilmiş olacaktır.

Bir Kuşak Bir Yol Projesi'nde, Asya ile Avrupa kıtalarını birbirine bağlayacak güzergâhlara bakıldığında, Türkistan ülkeleri ve Türkiye üzerinden geçen koridorun mevcut Modern İpek Yolu için en ciddi seçenek olduğu görülmektedir. Söz konusu b güzergâhta demiryolu öne çıkmaktadır. Bu bakımdan, BTK demiryolu Modern İpek Yolu'nun en önemli güzergâhının temelini oluşturacaktır

TRACECA GÜZERGAHI

Ayrıca BTK Demiryolu; Avrupa Birliği'nin Çin'e ve Avrasya'ya yönelik ulaştırma projesi olan Avrupa Kafkasya Asya Ulaştırma Koridoru Projesi (TRACECA) kapsamında önemli bir temel taşı niteliğindedir. TRACECA, Karadeniz'i feribot ve Ro-Ro seferleriyle geçerek Poti ve Batum limanlarından Kafkasya'ya bağlanmakta, buradan Tiflis ve Erivan ana güzergâhlarını takip ederek kara ve demiryollarıyla Bakü'ye ulaşmakta; Bakü Limanı'ndan feribot ve Ro-Ro seferleriyle Türkistan'da Türkmenbaşı ve Aktau limanlarına oradan da Tacikistan'a ve Çin'e kadar uzanmaktadır. Koridorun Avrupa ile Kafkasya'yı birleştiren kara bağlantısı Türkiye üzerinden İstanbul-Samsun Hopa karayolu ve yine İstanbul-Ankara-Kars-Tiflis-Bakü demiryolu aracılığı ile gerçekleştirilecektir.

TÜRKİYE'NİN ULAŞTIRMA HEDEFLERİ

Bakü-Tiflis-Kars Kesintisiz Demiryolu hattının tamamlanması ile Türkiye'nin diğer Türk devlet ve bölgeleri ile ekonomik, kültürel ve siyasi bağları güçlenecektir. Bu durum Türkiye'ye daha "güvenilir" kaynaklardan petrol ve doğalgaz temini imkânı yaratacaktır. Hattın tamamlanması ile Türkistan ve Kafkasya bölgesinin, bu alanda tekrar hegomonik ve emperyalist politikalar izlemeye başlayan Rusya'ya olan bağımlılığı azalacak; ayrıca Çin'in iddialı projesi "Bir Kuşak Bir Yol (One Belt One Road (OBOR)) kapsamında, Rusya üzerinden geçen hatlara daha ekonomik bir alternatif ortaya konmuş olacaktır. Böyle bir yolu kullanmaları ile Türkistan ve Kafkas ülkeleri iktisadi bir kalkınma için ciddi bir hamle fırsatı yakalayabilecektir.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu, Çin'e kadar yapılan transit taşımacılıkta, Türk Ülkelerinin ve Türkiye'nin önemli bir ulaşım hattı konumuna getirilmesi hedefinde, jeopolitik bir hamle niteliği taşımaktadır.

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category istihbarat]

[tags KARA-DENİZ-HAVA ULAŞIM DOSYASI, ATAALP PINARER, Bakü, Tiflis, Kars, Demiryolu Hattı, Proje]